

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

(Ενδεικτικές απαντήσεις)

A1.

Όταν ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος ήταν ύπατοι, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, ένας άνδρας από πολύ αριστοκρατική γενιά αλλά με χαρακτήρα πολύ διεστραμμένο, συνωμότησε εναντίον του κράτους· τον ακολούθησαν μερικοί επιφανείς αλλά αχρείοι άνδρες. Ο Κικέρωνας έδιωξε τον Κατιλίνα από την Ρώμη. Οι σύντροφοί του πιάστηκαν και στραγγαλίστηκαν στην φυλακή.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι, αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι ενήργησα σκληρά και τυραννικά (πως αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά). Τώρα αντιλαμβάνομαι πως, αν αυτός φθάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, δεν θα υπάρξει κανένας τόσο ανόητος που να μη βλέπει πως έγινε συνωμοσία και κανείς τόσο αχρείος που να μην το ομολογήσει.

B1.

1. **β** (η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα **9** του σχολικού βιβλίου)
2. **α** (η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα **10** του σχολικού βιβλίου)
3. **β** (η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα **12** του σχολικού βιβλίου)

4. γ (η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα **17** του σχολικού βιβλίου)
5. γ (η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα **19** του σχολικού βιβλίου)

B2.

ρεαλιστής:	rem
σοσιαλισμός:	socii
στραγγαλίζω:	strangulāti sunt
φίρμα:	confirmaverunt
ρήγας:	regie

Γ1.

nobilissimi generis:	nobilissima genera
clari:	clariores / clarissimi
quidam:	cuiusdam
viri:	viros
urbe:	urbium
carcere:	carcer
spem:	spe
sententiis:	sententiam
multi:	multum / plus / plurimum
id:	earum
coniurationem:	coniuratio

Γ2α.

pervenerit:	pervenire
videat:	videre
fateatur:	fateri

Γ2β.

coniuravit:	coniurem
consecuti erant:	consequuntur
expulsus est:	expellebas

deprehensi sunt:	deprehendendi
aluerunt:	aluisseumus
nascentem:	nascituram
dicerent:	dic
intellego:	intellectu
fore:	esse

Δ1α.

ingenii:	είναι ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός γενική της ιδιότητας στο vir (δηλώνει μόνιμη ιδιότητα)
ex urbe:	είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει απομάκρυνση στο expulsus est
eius:	είναι ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός γενική κτητική στο socii (δηλώνει κτήση χωρίς αυτοπάθεια)
non credendo:	είναι απρόθετη αφαιρετική γερουνδίου που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο confirmaverunt
factum esse:	είναι ειδικό απαρέμφατο αντικείμενο στο dicerent

Δ1β.

Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση (ισοδυναμεί με απλή επιρρηματική πρόταση), λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του συμπεράσματος - αποτελέσματος στο (εννοούμενο) ειδικό απαρέμφατο **fore (neminem tam improbum fore)**. Εκφέρεται με υποτακτική όπως όλες οι συμπερασματικές προτάσεις γιατί το συμπέρασμα στη Λατινική θεωρείται υποκειμενική κατάσταση· η υποτακτική είναι χρόνου ενεστώτα γιατί εξαρτάται από ρηματικό τύπο αρκτικού χρόνου, το **fore** είναι απαρέμφατο μέλλοντα (με τη σειρά του εξαρτάται από το **intellego** που είναι επίσης αρκτικού χρόνου). Ισχύει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων και το συμπέρασμα – αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του· το συμπέρασμα -

αποτέλεσμα αναφέρεται στο παρόν - μέλλον. Για την ύπαρξη της συμπερασματικής πρότασης μας προΐδεάζει το **tam**.

Δ2α.

Antonius, alter consul, Catilinam ipsum [...] proelio victum interfecit.

Δ2β.

Ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη (αποτελείται από ένα «υποκείμενο» και ένα ουσιαστικό που δηλώνει αξίωμα)

Cum Marcus Tullius Cicero et Gaius Antonius consules essent (δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν).